3

Gemeente Amsterdam
Zuidoost

Gemeente Amsterdam
Bestuurscommissie Zuidoost

Voordracht

DB

Agendapunt
DB-nummer

Zaaknummer **ZO19-08157 / INT-19-04735**
Afdeling **Gebiedspool**

Onderwerp

Oormerken buurtbudget voor bewonersplatforms G- en K-buurt

Portefeuille	Democratisering
DB lid	T. Jadnanansing, D. de Jager en J. Wedemeijer
Gebied	Bijlmer Oost: G- en K-buurt
Bespreek- of hamerpunt	A-punt
Vergaderdatum staf	maandag 14 mei 2019
Vergaderdatum DB	maandag 21 mei 2019

Behandelend ambtenaar	: 10.2.e
Telefoonnummer	:
E-mailadres	: 10.2.e @amsterdam.nl / 10.2.e @amsterdam.nl

Publicatiedatum **<datum>**

Z176864AB64

Het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Zuidoost besluit

In te stemmen met het oormerken van de door de centrale stad (rve cto) beschikbaar gestelde 500.000 euro in het kader van Buurtbudget:

a) 250.000 euro voor Bewonersplatform G-buurt, bestemd om hun plannen te realiseren op basis van het door hen ingediende Buurtplan G-buurt Amsterdam Zuidoost 2019-2022.
b) 250.000 euro voor Bewonersplatform Hart voor de K-buurt, bestemd om hun plannen te realiseren op basis van de door hen ingediende Aanvraag Jaarsubsidie 2019.

In te stemmen met de volgende uitgangspunten:

a) De bewonersplatforms van de G- en de K-buurt en het stadsdeel gaan een experiment aan. Dat vraagt om ruimte om te ontdekken en onderweg het proces bij te stellen.
b) De buurt mag zelf bepalen waaraan het geld besteed wordt.
c) De bewonersplatforms zijn vrij om zelf met de buurt te beslissen hoe zij het proces van besteden inrichten.
d) Dit experiment zal plaatsvinden binnen bestaande algemene financiële en juridische kaders. Hierbinnen wordt gezocht naar ruimte.
e) De bewonersplatforms nemen het voortouw en het stadsdeel faciliteert en ondersteunt als dit gewenst is. De samenwerking is gelijkwaardig.
f) Er moet nog gekeken worden naar hoe de besteding wordt verantwoord naar de buurt en de gemeente.
g) We willen met beide buurtplatforms een overeenkomst maken waarin bovenstaande punten worden uitgewerkt. Dit besluit is een eerste aanzet hiertoe. Zodra de financiële en juridische kaders bekend zijn kunnen we hiermee verder.

Bevoegdheid

Onderdeel 12.6 van de Takenlijst behorende bij de Verordening op het lokaal bestuur: ondersteuning bewonersinitiatieven en maatschappelijk initiatief.

Bestuurlijke achtergrond

In het collegeakkoord 2018-2022 "Een nieuwe lente en een nieuw geluid" geeft het college aan te streven naar een open en transparant bestuur en een naar buiten gerichte organisatie die open staat voor maatschappelijk initiatief. Uit de participatieparagraaf: "We voeren een nieuwe manier van werken in waardoor Amsterdammers worden betrokken bij het maken van beleid en de uitvoering daarvan."

Een nieuw instrument dat hiervoor wordt ingezet is het buurtbudget. De startnotitie Buurtbudgetten van 10/12/1018 definieert dit als volgt: "Buurtbudgetten: is een herverdeling van het geld zodat het direct ten goede komt aan de buurt (staf democratisering 29/10/18)." Amsterdammers worden zo gestimuleerd om samen vorm te geven aan de buurt waarin zij wonen. Voor buurtbudgetten wordt per stadsdeel 500.000 euro beschikbaar gesteld uit democratiseringscollegemiddelen (rve cto).

In het coalitieakkoord staat over buurtbudgetten opgenomen:

- Buurtbudgetten worden waar nodig ontschot en toegesneden op buurtcombinaties.
- We gaan buurtbegroten invoeren.
- We stellen per buurt een buurtbudget in. Het stadsdeelbestuur kan (binnen kaders), in overleg met de buurt, besluiten over de bestemming.

In de uitvoeringsagenda is dit vertaald naar:

- We versterken de zeggenschap en autonomie in de buurt door de start van twee pilots met buurtrechten en buurtbudgetten.

Bestemming buurtbudgetten aan Bijlmer Oost

Stadsdeel Zuidoost wil met het buurtbudget aansluiten bij de al aanwezige kracht van twee initiatiefgroepen in de G- en K-buurt van Bijlmer Oost en zo tevens aansluiten bij experimenten met buurtrechten, zoals het 'recht op buurtplanning'. In beide buurten zijn initiatiefgroepen actief die een plan voor hun buurt hebben. Dat er plannen gemaakt zijn schept de verwachting dat ze gerealiseerd kunnen worden. Via het buurtbudget kunnen bewoners bij de realisering van hun plannen in de lead blijven. Zo kan het buurtbudget een logisch verlengstuk vormen van buurtplanning. Het buurtbudget komt hier gelijk ten goede aan ontwikkelbuurten waar dat hard nodig is. In het gebiedsplan Bijlmer Oost 2019 (activiteit 6.2.1) staat het volgende:

"Bewoners van Bijlmer Oost krijgen de ruimte om te experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie. Bewoners kunnen met voorstellen komen op welke wijze zij hier vorm en inhoud aan willen geven. Denk hierbij aan vormen als een buurtcoöperatie, commons, buurtplatform en dergelijke. Het stadsdeel verwacht hiervoor voorstellen uit de buurten en zal zich inzetten om hiervoor middelen in de gemeentebegroting te realiseren onder het programma participatie/democratisering. Om goed samen te werken met bewoners en hen daarbij ook echt in positie te brengen is het van belang dat ze zich verenigen. Daarom kan er in elke buurt een platform of andere vorm worden opgezet. Deze platforms voor de buurt zullen worden ondersteund door het gebiedsteam en/of samengebracht en verbonden, zodat over een jaar elke wijk in het gebied een goed (ondersteund) platform heeft. Bewoners weten zelf als beste waar hun behoefte naar uitgaat. Tijdens verschillende bijeenkomsten hebben bewoners uit Bijlmer Oost de wens geuit om gezamenlijk mee te beslissen over wat er in hun buurt gebeurt. De bewonersplatforms zijn een volwaardige vertegenwoordiging van de buurt, komen structureel bij elkaar om over onderwerpen te praten die de buurt aangaan en geven hier waar mogelijk zelf uitvoering aan. Ook zijn zij tevens gesprekspartners voor de stadsdeelcommissie."

G-buurt

In het Gebiedsplan Bijlmer Oost 2019 (activiteit 6.2.2) staat: "Bewoners schrijven een gezamenlijk buurtplan over thema's die zij zelf belangrijk vinden en waar ze zich hard voor willen maken. Waar mogelijk voeren ze acties zelf uit met financiële steun van een vooraf aangewezen buurtbudget". Bewoners van de G-buurt hebben een Buurtplan opgesteld om hun buurt te verbeteren. Aanleiding hiervoor was een drukbezochte bijeenkomst op 12 september 2018. Het door hen gemaakte Buurtplan G-buurt Amsterdam Zuidoost 2019-2022 is de basis voor verdere ontwikkeling van de G-buurt. Het buurtplan van de G-buurt telt 11 aandachtsgebieden:

- Onderwijs
- Sociale cohesie
- Alleenstaande Caribische mannen-groepsmannen
- Arbeid en werk
- Buurthuizen
- Schoon en heel

- Woningnood en jongerenhuisvesting in Amsterdam Zuidoost
- Drugsproblematiek
- Armoede
- Eenzaamheid ouderen

K-buurt
In het Gebiedsplan Bijlmer Oost 2019 (activiteit 6.2.3) staat: "Zoals al eerder beschreven is de K-buurt zeer divers en is men op het gebied van participatie/zelforganiserend vermogen al flink aan de gang. Bij wijze van experiment willen we nog een stap verder gaan in het geven van ruimte en vertrouwen aan bewoners. Samen met de buurt wordt gezocht naar een goed model waarbij het zelf organiserend vermogen van de buurt aangesproken wordt. In het voorjaar van 2019 zal hier verdere uitwerking aan gegeven worden door intensief overleg met bewoners. Het streven is dat in de K-buurt ideeën voor ingrepen in de openbare ruimte en besluitvorming aangaande de buurt, zo veel mogelijk voor en door bewoners uit de buurt zelf worden gedaan. Dit is een vergaand bottom up participatietraject, dat alleen door bewoners zelf uitgewerkt kan worden. Door hierbij een koppeling te maken met de reeds ingeslagen participatietrajecten kan dit experiment als pilot voor heel Amsterdam gelden. Dit is onder voorbehoud dat het DB zich inzet om middelen vrij te maken op de gemeentelijke begroting onder het programma participatie en democratisering."

Bewonersplatform Hart voor de K-buurt heeft in opdracht van de gemeente eerder al een eigen participatietraject vormgegeven in het kader van 'Ontwikkelbuurten' voor fysieke verbeteringen in de buurt. De resultaten van dit participatietraject zijn op 6 maart 2019 gepresenteerd. Daarnaast hebben zij een Aanvraag Jaarsubsidie 2019 ingediend met een plan voor de buurt. Deze aanvraag vormt de basis voor de besteding van buurtbudget in de K-buurt en sluit aan bij de volgende doelen uit het gebiedsplan:

- Sociaaleconomische positie van bewoners,
- Ontwikkelkansen voor de jeugd
- participatie als betrokkenheid en probleem eigenaarschap en -oplossing
- Verbindingen tussen mensen
- Wonen, woongenot, openbare ruimte, leefbaarheid en veiligheid
- Wijkeconomie en verminderen armoede en eenzaamheid

Onderbouwing besluit

Beoogd effect

1. Meer eigenaarschap en betrokkenheid van bewoners bij hun directe fysieke, sociale en economische omgeving. Op termijn kan dit leiden tot weerbaarder buurten met meer eigen draagkracht en minder noodzaak tot de inzet van externe partijen.
2. Een lerende, meer faciliterende overheid die ruimere kaders stelt, samenwerkt met de buurt en ondersteunt waar nodig. Dit vraagt om een meer flexibele houding en om goede interne afstemming.
3. Bewoners van de G- en K-buurt hebben hun doelen voor de buurt met het budget kunnen realiseren.
4. Bewoners en gemeente hebben nieuwe vormen van samenwerken gevonden die mogelijkheden bieden voor nieuw beleid.
5. De integrale financiering vormt een springplank voor interventies en initiatieven die anders niet (zo gemakkelijk) van de grond hadden kunnen komen.

Argumenten

n.v.t.

Kanttekeningen

1. Doel van dit besluit is niet om het kader dicht te timmeren. Er wordt een ontdekkingstocht aangaan. Dat vraagt om ruimte voor experiment en de mogelijkheid om onderweg samen met de buurt bij te stellen. Dit besluit is bedoeld om hierin een eerste stap te zetten.
2. Het stadsdeel wil de genoemde buurten graag van dienst zijn en geen tijd verliezen aan interne systeembelemmeringen. Echter gaan we dit experiment aan niet alleen met bewoners maar ook binnen de gemeente. Ook hiermee is slechts een begin gemaakt. Verdere afstemming is onder andere nodig met kernteam democratisering, CTO, waar de gelden vandaan komen. Interne afstemming zal doorlopend moeten plaatsvinden, met inhoudelijk betrokken afdelingen en ook met de afdeling communicatie. Het gebiedsteam is voor de buurtplatforms een eerste aanspreekpunt.
3. Bewonersplatform G-buurt en Hart voor de K-buurt zijn beiden een stichting in oprichting en hebben op dit moment nog geen juridische entiteit. Met betrekking tot financieel beheer hebben zij de volgende wensen kenbaar gemaakt:
   - Hart voor de K-buurt wil dat het budget naar stichting Hart voor de K-buurt gaat wanneer deze is opgericht. In de tussentijd kan het budget wellicht beheerd worden door stichting !WOON. Afstemming met !WOON moet nog plaatsvinden.
   - Bewonersplatform G-buurt wil dat de 2,5 ton wordt ondergebracht bij het gebiedsteam Amsterdam Zuidoost en in 4 tranches van 62.500,- wordt overgemaakt op rekening van bewonersplatform G-buurt. Daarbij geven ze aan dat ze willen dat de termijnen van overmaking tijdig worden aangekondigd en planmatig worden vastgesteld aan de hand van de uit te voeren activiteiten. Zij willen zelf zorgdragen voor het indienen van de activiteiten
4. Op moment van besluitneming kan er geen subsidie of opdracht worden verleend. Het budget is thans ondergebracht bij CTO en niet bij het stadsdeel. De financiële en juridische kaders die CTO meegeeft zijn bovendien nog niet bekend. Het meest eenvoudige scenario is dat CTO het budget als subsidie gaat verlenen waarbij het stadsdeel de bewoners naar diens behoeften procesmatig ondersteunt. Mocht financiering echter (deels) via het stadsdeel plaatsvinden, zoals wordt gewenst door Bewonersplatform G-buurt, dan wordt het stadsdeel medeverantwoordelijk voor financiële en juridische kaders. Hier kan het stadsdeel echter nog geen uitspraken over doen zolang de kaders die CTO met het buurtbudget meegeeft niet bekend zijn. CTO heeft aangegeven in juni a.s. duidelijkheid te kunnen geven over financiële en juridische kaders. Dit is ook het moment dat het geld vanuit CTO beschikbaar komt. Een extra tussenstap via het stadsdeel zorgt dan mogelijk voor vertraging.
   Overige financiële kanttekeningen: De financiering vanuit CTO, programma democratisering, is eenmalig en geldt niet voor een kalenderjaar, maar voor een boekjaar (12 maanden). De financiering is additioneel en heeft dus geen effect op bestaande subsidierelaties en financiering van initiatieven in de buurt. We zijn nog op zoek naar een passende partij als prestatieverklaarder. In de context van het experiment wordt bekeken of/hoe checks en balances worden ingevoerd.
5. De stadsdeelcommissie zal nog om advies worden gevraagd. Dit staat gepland voor 27 juni. Het voorstel is om presentatie te geven aan de stadsdeelcommissie waarbij ook de twee buurtplatforms hun plannen presenteren.

Risico's / Neveneffecten

Het aanwenden van de buurtbudgetten gaat verder dan alleen financiering. Het raakt ook de buurtrechten. Zo wil Hart voor de K-buurt volgens het principe van Asset Based Community

Development (doe niet voor een gemeenschap wat een gemeenschap zelf kan) zelf taken voor de buurt uitvoeren in goede partnerschap met de overheid. Daarin is de verwachting dat het stadsdeel en gebiedsteam faciliteren en niet organiseren. Dit vraagt om een veerkrachtige overheid (resilient governance).

Mogelijk willen ook andere buurten hun eigen buurtplannen schrijven en uitvoeren, gefaciliteerd door het stadsdeel/gemeente. De vraag om financiering zal daarmee groter worden. Bestuurlijk moet er een afweging worden gemaakt over het vervolg op deze participatie-experimenten.

Uitkomsten extern overleg (niet zijnde ambtelijk)

n.v.t.

Financiële paragraaf

Financiële gevolgen?	Ja.
Indien ja, dekking aanwezig?	n.v.t.
Indien ja, welke kostenplaats?	n.v.t.
Toelichting	Er zullen bij de subsidieverlening financiële gevolgen zijn, het budget is ondergebracht bij CTO.

Voorlichting en communicatie

Het besluit wordt op de webpagina van het bestuur van Zuidoost gepubliceerd. Dit besluit is tot stand gekomen in overleg met de bewonersplatforms en bewoners worden hierover per brief geïnformeerd. Het stadsdeel zal ondersteunen in de communicatie met betrekking tot de activiteiten die voortkomen uit de buurtbudgetten, via de website, de digitale nieuwsbrief en sociale media.

Uitkomsten inspraak

De plannen van de G- en K-buurt zijn participatief tot stand gekomen, waarbij de buurt het voortouw nam. Deze lijn wordt voortgezet in de uitvoering.

Uitkomsten maatschappelijk overleg (participatie)

Een eerste gesprek is gevoerd met de bewonersplatforms van de G- en K-buurt om te komen tot een verkenning van wensen en mogelijkheden m.b.t. waar het geld komt te staan, hoe het wordt beheerd en hoe we samenwerken. Deze input is meegenomen in dit besluit. We staan aan het begin van een nieuwe samenwerking en nog lang niet alle antwoorden zijn gevonden. Een belangrijke uitkomst van het overleg is dat we periodiek (om de drie of vier weken) willen samenkomen om bij te kunnen stellen op basis van voortschrijdend inzicht. Bewonersplatform G-buurt wil tevens per kwartaal een voortgangsrapportage overleggen.

Geheimhouding

n.v.t.

Einde geheimhouding:

Stukken

Meegestuurd	7A0 Flap Buurtbudgetten Rutger Groot Wassink 10/12/2018 7A2 Startnotitie Buurtbudgetten 10/12/2018 Notitie van het Dagelijks Bestuur aan de Stadsdeelcommissie Zuidoost, 19/03/2019 Buurtplan G-buurt Amsterdam Zuidoost 2019-2022
Ter inzage gelegd	Aanvraag Jaarsubsidie 2019 Hart voor de K-buurt

Handtekening manager (themaverantwoordelijk)

	Paraaf	Advies/Toelichting
Financiën		
Juridisch		

B-(hamer)besluit

	T. Jadnanansing	D. de Jager	J. Wedemeijer
Paraaf DB			
Voorstel tot A			

Opmerkingen: